

Advies aan Provinciale Staten

Tbv Statenvergadering d.d. 14-09-2020
Commissie RWK
Datum commissievergadering 24-08-2020

Onderwerp:
Voordracht Bestedingsplan OV-fonds

Uw contactpersoon
E. Krijgsman
AD/STG

Doorkiesnummer +31 235143288
krijgsmane@noord-holland.nl

1 september 2020

1 | 4

De commissie adviseert:

Dit onderwerp als bespreekstuk te agenderen voor de Statenvergadering van maandag 14 september.

Uittreksel concept-verslag commissie RWK 24-08-2020

1. A-agenda Ruimte en wonen (ter bespreking in commissie en ter besluitvorming in eerstvolgende PS-vergadering)

6.a. RO/Wonen/Mobiliteit: Bestedingsplan OV-Fonds (A-agenda RWK met uitnodiging M&B 24-08-2020)

Mw. **Kaamer van Hoegge** (VVD) constateert dat het voorliggende plan een goede uitvoering is van hetgeen is opgenomen in het coalitieakkoord. Tevens zijn de opmerkingen die in de vorige commissievergadering gemaakt zijn, correct verwerkt.

Mw. **Van Andel** (CDA) is positief over het OV-fonds. Het is een logische plek om extra in te investeren. Klopt het dat de grootte van stations niet van belang is voor de kans op subsidie zolang deze langs de corridors liggen? Of gaat het alleen om de grotere stations? Het belang van goede P&R plekken wordt benadrukt, evenals een goed OV naar de stations. Wordt dit meegenomen in de plannen? Betekent wonen bij een OV knooppunt automatisch een woning zonder parkeerplaats omdat ervan wordt uitgegaan dat men gebruik maakt van het OV? Wanneer thuiswerken steeds meer de norm wordt, zijn de gevolgen voor wegen en OV aanzienlijk. Worden de consequenties hiervan gemonitord en wordt het beleid aangepast indien nodig?

Dhr. **Voskuil** (PvdA) is blij met het fonds, maar dit fonds mag enkel ingezet worden voor investeringen in het OV en het is niet bedoeld als verlengstuk van het programma OV-knooppunten. Hoe zien GS de relatie tussen deze programma's en de budgetten? Wat is overigens de waarde van het programma OV knooppunten aangezien daar geen budget voor beschikbaar is? Een integrale benadering is belangrijk, maar het geld van het OV-fonds moet ten goede komen van het OV en niet besteed worden aan bijvoorbeeld woningbouw of waterberging.

Mw. **Van Wijnen** (GL) vraagt of met OV alleen bussen bedoeld worden.

Dhr. **Voskuil** (PvdA) geeft aan dat het om de gehele ketenreis gaat, dus niet alleen om de bussen. Het geld mag enkel ten goede komen van het OV en verbetering van haltes en fietsenstallingen en niet aan het stimuleren van bedrijvigheid, werkgelegenheid en woningbouw. Ten aanzien van de verbetering van de OV-knooppunten en faciliteiten is in 2019 de motie Hoge Nood aangenomen om te zorgen voor voldoende

openbare toiletten. Dit is een belangrijk aandachtspunt bij de OV-knooppunten, terwijl dit onderwerp in het stuk niet genoemd wordt. Bij de projecten op de prioritaire lijst ontbreekt de bereikbaarheid van Noord-Holland-noord en van Den Helder. In het kaartje staat de IJmeer-verbinding ingetekend onder de naam Bay-Area, maar deze verbinding is zodanig controversieel in de regio dat hier geen prioritaire corridor van gemaakt moet worden. Is het de bedoeling van GS om deze verbinding te gaan stimuleren? Op de optionele lijst staat de P&R Muiden en er wordt gesproken over de wijk De Kruisman met 2.000 woningen, maar aan de andere kant van de A1 wordt de Bloemendalerpolder gebouwd met 3.000 tot 4.000 woningen. Hoe kijken GS naar de doortrekking van de IJburglijn sneltram 26 voor een snelle ontsluiting van alle nieuwe woningen aldaar?

Dhr. **Kaptheijns** (PVV) is blij dat niet alleen naar de MRA wordt gekeken, maar dat ook de gehele regio wordt meegenomen. Er moet zorgvuldig worden omgegaan met schaarse financiële middelen, daarom is men blij met de financiële toets die wordt uitgevoerd evenals het beoordelen van andere subsidiemogelijkheden. Het is een hamerstuk.

Dhr. **Vink** (D66) geeft complimenten voor de evaluatie van het OV door het college. D66 verzoekt om de verhouding van de metropool met overige delen in de provincie goed in het oog te houden. Men ziet uit naar de uitvoering van de projecten en naar de effecten van het fonds.

Mw. **Van Wijnen** (GL) is overwegend positief omdat uit de stukken blijkt dat er een steeds grotere focus komt op de daily urban systems. Door het versterken van OV-corridors blijft Amsterdam voldoende bereikbaar. De beoordelingscriteria van de geprioriteerde projecten zijn op een aantal punten nog vaag. Zo moet het effect van de investering binnen 5 jaar zichtbaar zijn, maar wat betekent dat concreet? Ook de lager geprioriteerde projecten moeten serieus bekeken worden ten behoeve van andere OV-gebruikers die bijvoorbeeld naar recreatiegebieden reizen.

Mw. **Van Oorsouw** (SP) vraagt wie het fonds gaat vullen en wie gaat zorgen voor het op orde houden van de inkomende en uitgaande gelden. Hoe worden PS geïnformeerd over de toegekende aanvragen door GS? Men verwacht en hoopt dat het OV vaker gebruikt gaat worden, daarvoor moet ook een aansluiting plaatsvinden op de uiteindelijke bestemming en moet er OV beschikbaar zijn van deur tot deur. Is de provincie volgend in de prioritering van de projecten of zet de provincie ook zelf projecten op de lijst?

Dhr. **Hollebeek** (PvdD) is blij met de toenemende integrale benadering en de overlap met andere beleidsvelden met ruimtelijke impact, zoals woningbouw en bedrijvigheid rondom OV knooppunten waarop ook in het coalitieakkoord wordt ingezet. De opmerkingen van de vorige commissievergadering zijn over het algemeen goed verwerkt. Hij deelt de zorgen van de PvdA dat het ene potje niet mag leeglopen ten behoeve van het andere, dus er moet wel duidelijkheid komen over de financiering. Voorgesteld wordt om nog meer integraal te kijken en naast de genoemde klimaatadaptatie ook de natuurinclusiviteit en het biodiversiteitsverhaal mee te nemen, het liefst in het gehele ruimtelijke beleid. Een schets die recht doet aan de ecologische functie van stedelijk groen ontbreekt helaas. De PvdD zou graag zien dat de natuurinclusieve ruimtelijke inrichting onderdeel uitmaakt van alle provinciale ruimtelijke ambities en deze te verankeren in het beleid in plaats van het enkel mee te nemen bij het bouwen en renoveren van woningen. Dán is pas sprake van duurzame verstedelijking.

Dhr. **Voskuil** (PvdA) vraagt of de PvdD het ermee eens is dat voor de andere doelstellingen andere financieringsvormen beschikbaar zijn. Als alles uit dit fonds gefinancierd moet worden, dan blijft er maar weinig over.

Dhr. **Hollebeek** (PvdD) is het hiermee eens, maar de onderwerpen moeten wel in samenhang bekeken worden. De uitdaging ligt in de knooppunten die dichtbij natuurgebieden liggen, zogenaamde buitenpoorten maar ook bij het brengen van de natuur naar de knooppunten. Ook hier hoeft geen strikte scheiding te bestaan tussen een grijze en groene omgeving. Hij mist station Zaandam als knooppunt in het bestedingsplan, terwijl PS recent groen licht hebben gegeven voor een subsidie voor de ontwikkeling van het voormalig

binnenstedelijk bedrijfsterrein – Mauritsbuurt – tot woonlocatie bij dit station. Waarom ontbreekt dit station in het overzichtskaartje in het bestedingsplan?

Mw. **Kaper** (CU) vraagt in welke fase PS worden geïnformeerd over de investeringsbeslissingen en of de mogelijkheid bestaat om deze beslissingen te wijzigen of bij te sturen. Hebben PS de gelegenheid om investeringsbeslissingen goed of af te keuren na wijzigingen? PS worden geïnformeerd over de actualisatie, maar hebben zij ook een mogelijkheid tot aanvullende inbreng bij de actualisatie na het lezen van de evaluatie?

Dhr. **Jensen** (FvD) is blij met de investeringen en de stimulans voor de economie en werkgelegenheid en de mogelijke impuls voor de toekomstige woningbouwplannen.

Gedeputeerde **Loggen** benadrukt dat er geen geld uit het fonds naar woningbouw gaat, maar wel naar kennisdeling en advisering met name met het oog op vermenging van reizigersstromen op de knooppunten. De gemeente bepaalt primair of er (parkeer)ruimte in stationsgebieden wordt voorzien, maar deze ruimte wordt steeds schaarser. Het is in ieder geval wel wenselijk om hier minder auto's toe te laten zodat er meer ruimte voor andere functies zoals woningbouw overblijft. De specifieke bijdrage wordt bepaald op basis van maatwerk en niet op basis van grootte. Massatransport in het OV is in tijden van een pandemie een kwetsbaar vervoersmiddel, maar dit is keurig opgevangen met de hedendaagse moderne infrastructuur. **De leereffecten en langetermijneffecten van de coronacrisis zijn nu nog niet bekend, maar zodra dat het geval is, wordt de informatie met PS gedeeld,** want verondersteld wordt dat deze van invloed kunnen zijn op te maken keuzes in de RO-sfeer, in de bebouwde omgeving en het OV. Er wordt tevens geïnvesteerd in ketenreizen die nodig zijn voor een woonlocatie. **Jaarlijks worden PS over de voortgang van de projecten geïnformeerd door middel van een rapportage, dus hiermee wordt het kader bepaald waarbinnen GS gaan acteren.** Klimaat en vergroening zijn een doelstelling bij renovatie van stations, maar de voorstellen van de PvdD gaan wel erg ver en deze sluiten niet aan bij het voornemen van het college. Energie- en klimaat adaptief bouwen – termen uit het coalitieakkoord – wordt ook in de woonakkoorden opgenomen. Dit OV-fonds kent enkel uitgaven en geen inkomsten. Wanneer middelen niet tot besteding komen, dient er meteen te worden geherprioriteerd teneinde het geld zo optimaal mogelijk in te kunnen zetten. **Station Zaandam/Mauritsbuurt is opgenomen als station Kogerveld en Zaanse Schans. De gedeputeerde zal schriftelijk gedetailleerd antwoorden over deze specifiek vraag van de PvdD. Het beoordelingscriteria van de subsidie 'zichtbaarheid' moet binnen 5 jaar geconcretiseerd worden, maar wat er precies zichtbaar moet worden, zal schriftelijk worden toegelicht.** In antwoord op de vraag van GL, wordt gemeld dat het de bedoeling is dat na de subsidieverlening er binnen 5 jaar wordt gestart.

Gedeputeerde **Olthof** constateert door corona en het thuiswerken een afname van gebruik van het OV, maar samen met het Rijk wordt er alles aan gedaan om het OV weer te gaan stimuleren en op het oude niveau terug te brengen. De ambities voor het OV blijven wel gehandhaafd en men zal zich niet neerleggen bij lagere ambities door de actuele effecten van corona. Samen met Amsterdam wordt gekeken naar het stimuleren van werkgevers in de regio om beleid te maken voor thuiswerken. Hiervoor wordt een intentieovereenkomst getekend. Aan PS is de terugkoppeling over het beleid door GS in het kader van de motie Hoge Nood reeds toegestuurd.

De **voorzitter** meldt dat deze motie terugkomt op de agenda van de commissie M&B.

Gedeputeerde **Olthof** benadrukt dat de bereikbaarheid, ruimtelijke voorzieningen, woningbouw en het OV bij knooppunten worden gestimuleerd. Hier ligt een logische en integrale verbinding met de OV- knooppunten teneinde de ketenreis van de deur tot het OV knooppunt te optimaliseren. Ook zijn er middelen uit het OV-fonds beschikbaar voor het stimuleren van de bereikbaarheid in relatie tot de leefbaarheid in Noord-Holland-noord (Poort van Hoorn) en een betere bereikbaarheid van de knooppunten in West-Friesland en Noord-Holland-noord. Hier ligt nog geen concreet plan voor, reden waarom dit nog niet als zodanig is vermeld. De IJmeer-verbinding: de resultaten van de lopende onderzoeken door het Platform Mobiliteit komen in

november aan de orde, maar de gevoeligheden zijn bekend. De P&R Muiden: er wordt gewerkt aan de concessie Gooi- en Vechtstreek en verbetering HOV. De gedeputeerde zal nagaan of er iets gedaan kan worden met de IJmeer-verbinding/IJburglijn, mede met het oog op de vele ontwikkelingen in de Bloemendalerpolder.

Tweede termijn

Mw. **Van Oorsouw** (SP) is benieuwd of de provincie ook projecten aan de agenda kan toevoegen.

Dhr. **Voskuil** (PvdA) heeft aangegeven dat het fonds juist niet bedoeld moet zijn voor woningbouw, zoals door de gedeputeerde is aangegeven, want daar zijn andere fondsen voor beschikbaar. Hoe moet het programma OV-Knooppunten 2019-2023 worden beoordeeld met name ten aanzien van de OV-knooppunten? Een budget ontbreekt namelijk.

Mw. **Van Andel** (CDA) vraagt of naast de kleine stations alleen stations die als OV-knooppunt worden aangeduid, worden meegenomen en dus niet de stations die geen OV-knooppunt of prioritaire buitenpoorten zijn die wel langs de corridor liggen.

Mw. **Van Wijnen** (GL) sluit zich aan bij de vragen van het CDA. Het optimaal benutten van gelden betekent dat niet alle gelden worden besteed aan forenzen maar dat er ook gelden worden besteed aan projecten voor andere typen reizigers.

Gedeputeerde **Loggen** benadrukt dat met dit fonds met een integrale benadering uitvoering wordt gegeven aan de afspraken in het coalitieakkoord. Als de PvdA daar een andere mening over heeft, dan moet dat in de coalitie besproken worden. In principe gaat het om alle stations langs de corridor, maar er moet wel sprake zijn van een goede onderbouwing voor de specifieke stations. Overigens wordt ingezet op de prioritaire corridors. De provincie stelt altijd samen in overleg met gemeenten projecten voor dus zal niet zelf projecten aanwijzen.

De **voorzitter** constateert dat het voorstel vooralsnog als bespreekstuk wordt doorgeleid naar de PS-vergadering van 14 september 2020 aangezien de PvdA en GL nog met de fractie willen overleggen. Mocht het toch een hamerstuk kunnen zijn, dan worden deze partijen verzocht dat bij de griffier te melden.